

ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янчука»

Факультет здоров'я, фізичної культури і спорту  
Кафедра теорії і методики фізичного виховання та адаптивної фізичної  
культури

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### **ОК 33 Спортивні споруди і тренажери**

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	017 Фізична культура і спорт
Освітня програма:	Фізична культура і спорт

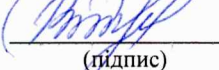
Рівне 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивні споруди і тренажери» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Коваль В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання та адаптивної фізичної культури

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 року

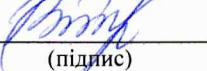
Завідувач кафедри  (Романова В.І.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Фізична культура і спорт» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Гарант освітньої програми  (Сотник Ж.Г.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету здоров'я, фізичної культури і спорту

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року

Голова  (Романова В.І.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3  Загальна кількість годин – 90  Змістовних модулів - 2	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	<b>Обов'язковий освітній компонент</b>	
	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт		
	Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт»	<b>Рік підготовки:</b>	
		4-й	4-й
		<b>Семестр</b>	
		7-й	7-й
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	<b>Лекції</b>	
		16 год.	8 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		14 год.	4 год.
		<b>Самостійна та індивідуальна робота</b>	
60 год.		78 год.	
Вид контролю: залік			

## 2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань із основ проектування, будівництва, ремонту та експлуатації спортивних споруд, призначених для занять спортом, масових фізкультурно-оздоровчих заходів за місцем проживання, в навчальних закладах, на виробництві, спортивних клубах, в місцях відпочинку, в лікувальних і оздоровчих установах. Також, дисципліна ознайомлює з біомеханічними особливостями конструкцій тренажерів для формування рухових навичок, розвитку фізичних якостей і відновлення втрачених форм і функцій організму і використанням різного роду тренажерів і технічних засобів.

### Завдання :

- формування у студентів знань щодо класифікації та проектування спортивних споруд;
- набуття теоретичних і практичних знань та умінь використання критих та відкритих фізкультурно-спортивних споруд та обладнання для різних видів масового спорту;
- вивчення нормативних вимог щодо планування, будівництва та експлуатації спортивних споруд;
- формування у студентів знань вимог до технічних засобів, що застосовуються у фізичній культурі і спорті;
- особливості конструювання та проектування тренажерних пристроїв у відповідності до умов їх експлуатації;
- набуття теоретичних і методичних знань, практичних навичок і умінь, необхідних для здійснення самостійної професійної діяльності на різних спортивних об'єктах.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти здобувачі *набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК (фахові компетентності).*

### *Фахові компетентності*

**ФК 7.** Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

**ФК 8.** Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

**ФК 12.** Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

### *Програмні результати навчання*

Опанувавши дисципліну «Спортивні споруди і тренажери», здобувачі повинні мати такі *програмні результати навчання:*

**ПРН 7.** Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

**ПРН 10.** Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

**ПРН 11.** Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

Після опанування основних положень дисципліни «Спортивні споруди і тренажери» *студенти повинні:*

**знати:** теоретичні і методичні відомості про криті та площинні спортивні споруди; організацію фізичної культури і спорту на спортивній споруді; вимоги до безпеки, міцності, естетичності, простоти і надійності, ергономічності, комплексності та багатофункціональності, компактності, експлуатації технічних засобів, що застосовуються у фізичній культурі і спорті, особливості конструювання та проектування тренажерних пристроїв у відповідності до умов їх експлуатації, спеціальну термінологію фізкультурно-спортивної галузі, зокрема термінологію спортивних споруд та технічних засобів.

**вміти:** вибирати відповідні місця занять фізичними вправами, правильно і ефективно експлуатувати різноманітні фізкультурно-спортивні споруди; забезпечувати безпеку учасників та глядачів на спортивних об'єктах; володіти навичками роботи з проектною та нормативно-технічною документацією; використовувати нетрадиційне обладнання і тренажерні пристрої в різних видах спорту, у роботі з різним контингентом, та на різних етапах навчально-тренувального процесу.

### **3. Програма навчальної дисципліни «Спортивні споруди і тренажери» Змістовий модуль 1**

**Тема 1. Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності.** Предмет курсу та його міждисциплінарний характер. Мета та завдання курсу. Матеріальні засоби забезпечення системи фізичного виховання та спорту. Фактори, що визначають діяльність ФСС. Законодавчі документи, що регламентують діяльність ФСС. Принципи класифікації ФСС.

*Література: основна [1,2,3 ], допоміжна [14].*

**Тема 2. Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд.**

Вимоги до місць занять фізичною культурою і спортом при будівництві площинних спортивних споруд. Основні поняття про конструкції критих спортивних споруд, що визначають безпеку та комфорт їх експлуатації. Вимоги до конструктивних елементів будівель (даху, стін, підлоги) спортивних споруд.

Коротка історія розвитку спортивних споруд. Спортивні споруди сучасного олімпійського руху. Модернізація спортивних споруд з літніх та зимових видів спорту

*Література: основна [1; 2; 3;4; 5;7], допоміжна [13].*

**Тема 3. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд.**

Основні та допоміжні споруди, їх значення у діяльності спортивних споруд. Проект – основний документ у будівництві спортивної споруди. Основні нормативні документи при проектуванні критих та площинних спортивних споруд. Юридичні особи, що здійснюють будівництво спортивної споруди. Порядок введення в експлуатацію спортивних споруд.

Експлуатація спортивних споруд. Профілактичний огляд, поточний та капітальний ремонт споруд.

Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд.

*Література: основна [3; 4; 5; 8], допоміжна [14;15].*

**Тема 4. Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд.**

Мікрорайонні, районні, міжрайонні та міські спортивні споруди. Методика визначення кількості спортивних споруд по видах спорту для населеного пункту. Норми площ на 1000 мешканців у розрахунках площ спортивних споруд. Одночасна та загальна пропускна здатність спортивної споруди.

Методи фінансово-господарської діяльності при експлуатації спортивної споруди. Кошторисне фінансування ФСС. Часткове введення платних фізкультурно-спортивних послуг (здача спорт. споруди в оренду, платні

абонементні відвідування, платні спортивні секції). Повне самофінансування спортивної споруди.

*Література: основна [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8], допоміжна [12; 13; 15].*

## **Змістовий модуль 2**

### **Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики.**

Класифікація легкоатлетичних споруд за призначенням та по часу використання. Облаштування легкоатлетичних бігових доріжок (розміри, розмітка, покриття). Облаштування місць для легкоатлетичних стрибків у довжину та потрійним. Облаштування місць для легкоатлетичних стрибків у висоту та з жердиною. Облаштування місць для легкоатлетичних метань та штовхання ядра. Експлуатація та догляд за біговими доріжками та місцями для метань та стрибків. Спортивне ядро: склад, розміри, розмітка конструкції. Спортивне ядро спрощеного типу. Легкоатлетичний манеж, його універсальність для інших видів спорту. Облаштування «доріжок (трас) здоров'я» за місцем проживання та у зонах відпочинку. Правила експлуатації та догляду за спорудами для легкої атлетики.

*Література: основна [1; 3; 5; 7], допоміжна [14; 15].*

### **Тема 6. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту**

Загальна характеристика та класифікація ігрових майданчиків та полів. Ігрові та будівельні розміри майданчиків та полів. Загальні вимоги до ігрових майданчиків та полів: орієнтація, розмітка, освітлення, пропускна здатність. Вимоги до різновидів покриття відкритих ігрових майданчиків та полів. Обслуговування та ремонт ґрунтових та синтетичних покриттів. Спеціалізовані та універсальні ігрові майданчики.

*Література: основна [11; 3; 5; 6], допоміжна [14; 15].*

### **Тема 7. Спеціалізовані спортивні споруди та обладнання для водних видів спорту.**

Загальна характеристика споруд для водних видів спорту. Характеристика басейнів за призначенням та розмірами ванн. Облаштування та обладнання ванн басейнів. Допоміжні приміщення басейнів. Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань з плавання, водного поло, стрибків у воду, синхронного плавання. Відкриті штучні басейни. Облаштування басейну на відкритій водоймі. Акваторії для греблі на байдарках і каное. Акваторія гребного слалому. Водносportiva станція (яхт-клуб). Санітарно-гігієнічні норми експлуатації басейнів.

*Література: основна [2; 5; 6; 8; 9], допоміжна [14; 15].*

### **Тема 8. Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту.**

Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та

змагань з гірськолижного спорту, біатлону, лижних перегонів, халф пайпу, фрістайлу, ковзанярського спорту, хокею з шайбою, фігурного катання. Функціонально-технологічна та архітектурно-планувальна композиція лижно-спортивної бази. Облаштування трамплінів для стрибків на лижах. Санні та бобслейні траси.

Характеристика основних критих спортивних споруд. Спортивні зали. Основні розміри типових спортивних залів. Будівельні та експлуатаційні вимоги до спортивних залів. Способи кріплення гімнастичних снарядів та іншого обладнання в спортивних залах. Вимоги до забезпечення та організації безпеки в спортивних залах.

*Література: основна [1; 5; 9], допоміжна [14; 15; 22].*

### **Тема 9. Спеціалізовані спортивні зали Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом.**

Облаштування залів для занять спортивною та художньою гімнастикою. Облаштування залів для занять спортивними видами боротьби, боксу, карате. Облаштування залу для важкої атлетики. Облаштування місць для занять фехтуванням.

Спеціалізовані спортивні споруди для стрілецьких видів спорту. Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань зі стрільби з лука, кульової стрільби.

Облаштування велотреку, шосейних та гірських трас для велоспорту. Облаштування трас для авто- та мотоперегонів. Облаштування кінноспортивної бази.

Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом. Тренажери для фізичної підготовки спортсменів: універсальної та вибіркової дії. Тренажерні пристрої у технічній та тактичній підготовках спортсменів.

*Література: основна [2; 5; 7; 9], допоміжна [14; 15; 22; 23].*

### **Тема 10. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти.**

Загальна характеристика та класифікація найпростіших ФСС. Споруди та обладнання для фізкультурно-оздоровчих занять у дошкільних навчальних закладах. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи у ЗНЗ. Вимоги до відкритих спортивних майданчиків ЗНЗ. Облаштування спортивних залів ЗНЗ. Вимоги техніки безпеки до місць проведення навчального процесу з фізичного виховання у ЗНЗ. Спортивний інвентар та обладнання для забезпечення процесу фізичного виховання у ЗНЗ. Методика випробування гімнастичних приладів спортивних залів ЗНЗ. Набір медикаментів, перев'язувальних засобів і приладів для аптечки спортивного залу ЗНЗ.

*Література: основна [2; 5; 6; 7], допоміжна [12;13;14;22].*



## **Тема 11. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу.**

Облаштування місць для легкоатлетичних видів фізичних вправ школярів. Облаштування місць для спортивних ігор. Облаштування місць для занять гімнастикою. Облаштування місць для занять плаванням та лижною підготовкою. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи у ЗВО.

*Література: основна [6;7;11], допоміжна [12;13;14;18; 19;21].*

## **Тема 12. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.**

Законодавчі основи необхідності врахування потреб людей з інвалідністю та маломобільних груп населення при проектуванні та будівництві спортивних споруд. Типова інструкція щодо забезпечення пересування людей з інвалідністю на візках у проектах спортивних споруд. Спеціальне обладнання та тренажери для людей з інвалідністю.

*Література: основна [3; 5; 7; 8], допоміжна [14;15; 16; 23].*

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с. р.		л	п	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>Змістовий модуль 1</b>										
Тема 1. Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності	8	2	1		5	7	1			6
Тема 2. Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд	8	2	1		5	7	1			6
Тема 3. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд	8	2	1		5	7	1			6
Тема 4. Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд	8	2	1		5	7	1			6
<b>Змістовий модуль 2</b>										
Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики	7	1	1		5	7	1			6
Тема 6. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту	7	1	1		5	7	1			6
Тема 7. Спеціалізовані спортивні споруди та обладнання для водних видів спорту	7	1	1		5	8	1			7
Тема 8. Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту	7	1	1		5	8	1			7
Тема 9. Спеціалізовані спортивні зали. Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом	8	1	2		5	8		1		7
Тема 10. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти	7	1	1		5	8		1		7
Тема 11. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу	7	1	1		5	8		1		7
Тема 12. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.	8	1	2		5	8		1		7
<b>Всього годин</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>14</b>		<b>60</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>4</b>		<b>78</b>

## 5. Теми практичних занять дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1.	Тема 1. Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності	1/-
2.	Тема 2. Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд	1/-
3.	Тема 3. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд	1/-
4.	Тема 4. Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд	1/-
5.	Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики	1/-
6.	Тема 6. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту	1/-
7.	Тема 7. Спеціалізовані спортивні споруди та обладнання для водних видів спорту	1/-
8.	Тема 8. Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту	1/-
9.	Тема 9. Спеціалізовані спортивні зали. Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом	2/1
10.	Тема 10. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти	1/1
11.	Тема 11. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу	1/1
12.	Тема 12. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.	2/1
	<b>Разом</b>	14/4

## 6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1.	Тема 1. Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності	5/6
2.	Тема 2. Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд	5/6
3.	Тема 3. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд	5/6
4.	Тема 4. Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд	5/6
5.	Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики	5/6
6.	Тема 6. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту	5/6
7.	Тема 7. Спеціалізовані спортивні споруди та обладнання для	5/7

	водних видів спорту	
8.	Тема 8. Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту	5/7
9.	Тема 9. Спеціалізовані спортивні зали. Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом	5/7
10.	Тема 10. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти	5/7
11.	Тема 11. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу	5/7
12.	Тема 12. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.	5/7
	<b>Разом</b>	<b>60/78</b>

### **Практичне завдання на обстеження фізкультурно–спортивної споруди**

Результати практичного обстеження кожен студент повинен оформити у вигляді звіту:

1. Титульна сторінка з такими елементами:
  - назва ЗВО;
  - назва кафедри;
  - навчальна дисципліна;
  - тема обстеження;
  - автор обстеження.
2. План–схема спортивної споруди з відповідними позначеннями й описом схеми.
3. Карта обстеження споруди з такими елементами:
  - дата і місце обстеження;
  - назва спортивної споруди і її вік;
  - об’ємно–просторове розміщення;
  - власність;
  - характер споруди;
  - пропускна здатність;
  - завантаження;
  - характер спортспоруди;
  - місце розташування (житловий район, паркова зона чи інше);
  - наявність шкідливих об’єктів;
  - розміри ділянки розташування споруди;
  - орієнтація споруди щодо сторін горизонту;
  - санітарний стан ділянки споруди;
  - структура споруди.
4. Технічна і санітарно–гігієнічна характеристика головної частини спортспоруди:
  - розміри;
  - покриття;
  - стан стін;
  - освітлення (природне і штучне);

- опалення;
  - вентиляція;
  - обладнання.
5. Технічна і санітарно–гігієнічна характеристика допоміжної частини спорспоруди:
- роздягальні;
  - душової;
  - туалету;
  - приміщення для збереження спортивного інвентарю;
  - медичного кабінету.
6. Технічний і санітарно–гігієнічний стан глядацької частини спорспоруди:
- глядацькі місця;
  - гардероб;
  - фойє тощо.
7. Висновок щодо обстеження.
8. Рекомендації щодо поліпшення спортивної споруди.

### 7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форма контролю	Література	Кількість балів
<b>Змістовий модуль 1</b>				
Тема 1. Фізкультурно-спортивні споруди як необхідна умова забезпечення занять різними видами фізкультурно-спортивної діяльності	Опрацювання теоретичного матеріалу; есе теми	опитування; оцінка есе	<i>основна [1,2,3 ], допоміжна [14].</i>	4
Тема 2. Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд	Опрацювання теоретичного матеріалу; виконання практичних робіт з теми; презентація однієї з складових теми	тестування; оцінка презентації та за виконання практичних занять	<i>основна [1; 2; 3;4; 5;7], допоміжна [13].</i>	4
Тема 3. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд	Опрацювання теоретичного матеріалу; виконання практичних робіт з теми; презентація однієї з складових теми	тестування; оцінка презентації та виконання практичних занять	<i>основна [3; 4; 5; 8], допоміжна [14;15].</i>	6

Тема 4. Міська мережа спортивних споруд та основи менеджменту фізкультурно-спортивних споруд	Опрацювання теоретичного матеріалу; есе теми	опитування; оцінка есе	основна [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8], допоміжна [12; 13;15].	8
<b>Змістовий модуль 2</b>				
Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики	Складання презентації за темою, підготовка до практичного заняття	Перевірка виконаних завдань на практичне заняття, тести.	основна [1; 3; 5;7], допоміжна [14; 15].	4
Тема 6. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	основна [11; 3; 5; 6], допоміжна [14; 15].	6
Тема 7. Спеціалізовані спортивні споруди та обладнання для водних видів спорту	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання, підготовка до практичного заняття	Складання опорного конспекта, перевірка виконаних завдань на практичне та індивідуальне завдання	основна [2; 5; 6; 8; 9], допоміжна [14; 15].	6
Тема 8. Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Презентація основних положень за темою, перевірка індивідуального завдання.	основна [1; 5; 9], допоміжна [14; 15; 22].	4
Тема 9. Спеціалізовані спортивні зали. Тренажери та тренувальні пристрої, що використовуються на заняттях фізичними вправами та спортом	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне опитування, перевірка індивідуального завдання.	основна [2; 5; 7; 9], допоміжна [14; 15; 22; 23].	8
Тема 10. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття,	Складання опорного конспекту, перевірка виконаних завдань на практичне заняття, написання есе.	основна [2; 5; 6; 7], допоміжна [12;13;14;22].	4
Тема 11. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу	Складання презентації за темою, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, перевірка виконаних завдань на практичне заняття, тести.	основна [6;7;11], допоміжна [12;13;14;18; 19;21].	4

Тема 12. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття,	Усне опитування, перевірка індивідуального завдання.	основна [3; 5; 7; 8], допоміжна [14;15; 16; 23].	2
---	---	--	---	---

### Індивідуальні завдання дисципліни

#### Підготовка есе згідно зазначених тем (за вибором студента) з конкретними прикладами

1. Вимоги до підлоги спортивних залів.
2. Параметри, які слід враховувати при будівництві спортивних об'єктів.
3. Особливості спортивних споруд змагального характеру.
4. Туристичне обладнання для водного туризму.
5. Особливості мережі спортивних споруд закордоном.
6. Кінноспортивні манежі і їх характеристика.
7. Спортивні споруди водних видів спорту.
8. Спортивні корпуси і дома фізкультури.
9. Універсальність арени палацу спорту.
10. Охарактеризуйте санну трасу.
11. Шляхи фінансування і утримання спортивних споруд.
12. Туристичне обладнання для вело туризму.
13. Відомі світові спортивні споруди.
14. Назвіть і охарактеризуйте комплексну спортивну споруду відкриту.
15. Спортивні зали і їх класифікація.
16. Вимоги до підлоги спортивних залів.
17. Параметри які слід враховувати при будівництві спортивних об'єктів.
18. Особливості спортивних споруд змагального характеру.
19. Які типові документи необхідні для функціонування спортивних споруд
20. Історичні відомості про спорт споруди України.
21. Особливості будови сучасних стадіонів
22. Синтетичні покриття спортивної підлоги.
23. Реконструкція старих басейнів.
24. Штучний і синтетичний лід.
25. Стадіони XXI століття.
26. Фізкультурно-оздоровчі споруди за місцем проживання та відпочинку.
27. Паркові фізкультурні комплекси.
28. Фізкультурні зони.
29. Спортивні парки.
30. Споруди та обладнання для фізкультурно-оздоровчих занять у дошкільних навчальних закладах.

31. Поняття про проект - основний документ для будівництва спортивних споруд.
32. Основні документи, що визначають вимоги до діяльності спортивних споруд.
33. Конструкції покриттів відкритих майданчиків.
34. Загальні поняття про спортивних спорудах, їх роль у суспільстві.
35. Типи проектів спортивних споруд. Типовий проект спортивних споруд.
36. Види бігових доріжок по планувальній структурі.
37. Забезпечення безпеки спортсменів та глядачів на секторах.
38. Класифікація споруд для водних видів спорту.
39. Гірськолижні траси - характеристика та обладнання.
40. Класифікація споруд для зимових видів спорту.
41. Траси і стрільбища біатлону.
42. Конструкції покриттів доріжок велотреку.
43. Зали для фізкультурно-оздоровчих занять.
44. Звітна документація для спортивних споруд.
45. Медичний контроль на спортивних спорудах.
46. Матеріально-технічне забезпечення спортивних споруд.
47. Правила розстановки гімнастичного обладнання в спортзалах.
48. Інженерне обладнання в спортивних споруд.
49. Фізкультурно-оздоровчі споруди за місцем проживання та відпочинку.
50. Паркові фізкультурні комплекси. Фізкультурні зони. Спортивні парки.

## **8. Методи навчання**

У процесі вивчення дисципліни «Спортивні споруди і тренажери» застосовуються такі методи навчання:

- словесні методи навчання, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь»;
- проблемно-пошуковий та евристичний (диспут) методи навчання;
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи;
- практичні методи навчання: вправи, задачі, кейси, есе тощо;
- наочні методи навчання: демонстрація, ілюстрація, презентація, навчальні фільми, використання Jamboard, відеолекції.

## **9. Методи контролю**

При вивченні здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Спортивні споруди і тренажери» застосовуються такі методи контролю:



- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;

- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;

- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

## **10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти.**

1. Предмет і основні поняття курсу «Спортивні споруди і тренажери».
2. Мета і завдання курсу.
3. Загальна характеристика спортивних споруд.
4. Спортивні споруди стародавності.
5. Спортивні споруди середньовіччя.
6. Спортивні споруди сучасності.
7. Класифікації спортивних споруд.
8. Вимоги, що пред'являються до спортивних споруд.
9. Розміщення спортивних споруд у забудові.
10. Спортивні споруди приміської зони.
11. Основні документи, що визначають вимоги до діяльності спортивних споруд.
12. Основи проектування спортивних споруд, їх будівництво та експлуатація.
13. Поняття про проект - основний документ для будівництва спортивних споруд.
14. Основні нормативні документи при проектуванні критих та площинних спортивних споруд.
15. Типи проектів спортивних споруд. Типовий проект спортивних споруд.
16. Порядок прийому в експлуатацію спортивних споруд.
17. Експлуатація спортивних споруд: профілактичний огляд, поточний і капітальний ремонт, строки і порядок їх виконання.
18. Облік на спортивних спорудах.
19. Догляд та ремонт на спортивних спорудах.
20. Види ремонтних робіт.
21. Основні документи обліку на спортивних спорудах.

22. Загальні поняття про спортивних спорудах, їх роль у суспільстві.
23. Характеристика ігрових майданчиків.
24. Класифікація площинних спортивних споруд.
25. Вибір ділянки для ігрових майданчиків.
26. Види дренажу ігрового комплексу.
27. Будівельні розміри ігрових майданчиків.
28. Штучне освітлення ігрових майданчиків.
29. Штучне освітлення ігрових полів.
30. Ґрунтові футбольні поля.
31. Газонні футбольні поля.
32. Футбольні поля із синтетичним покриттям.
33. Розмітки ігрових майданчиків.
34. Блокування ігрових майданчиків.
35. Напрямки ухилів ігрових майданчиків і полів.
36. Конструкції покриттів відкритих майданчиків.
37. Розмітка і обладнання футбольного поля.
38. Вертикальне планування ігрового поля.
39. Характеристика бігових доріжок.
40. Вимоги до бігових доріжках.
41. Види бігових доріжок по планувальній структурі.
42. Конструкції покриттів бігових доріжок.
43. Характеристика легкоатлетичних секторів.
44. Правила експлуатації легкоатлетичних доріжок і секторів.
45. Місця для метань і штовхання.
46. Конструкції покриттів секторів.
47. Забезпечення безпеки спортсменів та глядачів на секторах.
48. Структура спортивного ядра.
49. Устаткування спортивного ядра.
50. Класифікація споруд для водних видів спорту.
51. Типи басейнів.
52. Ванни басейнів.
53. Розмітка ванн басейнів.
54. Універсальні (багатоцільові) ванни.
55. Схеми розташування ванн і трибун.
56. Санітарно-технічні вимоги до басейнів.
57. Класифікація споруд для веслування.
58. Характеристика гребних дистанцій.
59. Устаткування гребних дистанцій.
60. Характеристика веслувальних басейнів.
61. Структура водно-моторної бази.
62. Класифікація споруд для зимових видів спорту.
63. Класифікація лижних трас.
64. Догляд та обладнання лижних трас.

65. Характеристика лижного стадіону.
66. Гірськолижні траси - характеристика та обладнання.
67. Траси і стрільбища біатлону.
68. Класифікація лижних трамплінів.
69. Конструкції лижних трамплінів.
70. Вибір місця для лижного трампліна.
71. Споруди для кульової стрільби.
72. Споруди для стендової стрільби.
73. Споруди для велосипедного спорту.
74. Характеристика і класифікація велотреку.
75. Конструкції покриттів доріжок велотреку.
76. Споруди для кінного спорту.
77. Характеристика стадіонів.
78. Вибір ділянки для стадіону.
79. Криті стадіони.
80. Форми трибун стадіонів.
81. Характеристика Палаців спорту.
82. Спортивні зали та корпуси.
83. Спортивні манежі.
84. Зали для фізкультурно-оздоровчих занять.
85. Криті корти і катки.
86. Допоміжні приміщення для глядачів.
87. Допоміжні пристрої для глядачів.
88. Нормативні дані для місць на трибунах.
89. Конструктивні рішення трибун.
90. Евакуація глядачів з трибун.
91. Звітна документація для спортивних споруд.
92. Медичний контроль на спортивних спорудах.
93. Матеріально-технічне забезпечення спортивних споруд
94. Правила розстановки гімнастичного обладнання в спортзалах.
95. Спеціалізовані спортзали.
96. Універсальні спортзали.
97. Інженерне обладнання в спортивних споруд.
98. Освітлення та колір в спортивних споруд.
99. Фізкультурно-оздоровчі споруди за місцем проживання та відпочинку.
100. Паркові фізкультурні комплекси. Фізкультурні зони. Спортивні парки.
101. Озеленення територій спортивних споруд.
102. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти.
103. Загальна характеристика та класифікація найпростіших ФСС.
104. Споруди та обладнання для фізкультурно-оздоровчих занять у дошкільних навчальних закладах.

105. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи уЗНЗ.

106. Вимоги до відкритих спортивних майданчиків ЗНЗ.

107. Облаштування спортивних залів ЗНЗ.

108. Вимоги техніки безпеки до місць проведення навчального процесу з фізичного виховання у ЗНЗ.

109. Спортивний інвентар та обладнання для забезпечення процесу фізичного виховання у ЗНЗ.

110. Методика випробування гімнастичних приладів спортивних залів ЗНЗ.

111. Набір медикаментів, перев'язувальних засобів і приладів для аптеки спортивного залу ЗНЗ.

112. Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу. Облаштування місць для легкоатлетичних видів фізичних вправ школярів.

113. Облаштування місць для спортивних ігор.

114. Облаштування місць для занять гімнастикою.

115. Облаштування місць для занять плаванням та лижною підготовкою.

116. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи уВНЗ.

117. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.

118. Законодавчі основи необхідності врахування потреб інвалідів та маломобільних груп населення при проектуванні та будівництві спортивних споруд.

119. Типова інструкція щодо забезпечення пересування інвалідів на візках у проектах спортивних споруд.

## 11. Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T112	40	100
4	4	6	8	4	6	6	4	8	4	4	2		

## Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи,	для заліку

			практики	
90-100	A	Глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навиків. Участь у практичних заняттях, повне виконання завдань з індивідуальної та самостійної роботи за умовою набору кількості балів за виконання відповідних завдань.	відмінно	
82-89	B	Повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Участь у практичних заняттях, виконання завдань з індивідуальної та самостійної роботи з кількома незначними помилками.	добре	
74-81	C	В загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Не повна участь у практичних заняттях, виконання завдань з індивідуальної та самостійної роботи.		
64-73	D	Неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Часткова участь у практичних заняттях, виконання завдань з індивідуальної та самостійної роботи	задовільно	
60-63	E	Неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання		
35-59	FX	Безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	Необхідна серйознаподальша робота і повторне вивчення дисципліни.	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

## 12. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для самостійного опрацювання.
4. Мультимедійні матеріали.
5. Тестові завдання.

## 13. Рекомендована література

### Основна:

1. Архітектура будівель і споруд: Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 170 с. 2.
2. Банько В.Г. Будівлі, споруди та обладнання туристських комплексів: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Дакор, 2008. - 328 с.
3. Державні будівельні норми України. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди МБН В.2.2.-13-2003 // Державний комітет України з будівництва та архітектури. Київ, 2004.

4. Долинний Ю.О. Спортивні споруди і обладнання: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / уклад.: Ю.О. Долинний, В.В. Гейтенко – Краматорськ: ДДМА, 2020. – 70 с.
5. Жданова О. Управління сферою фізичного виховання і спорту: навч. посіб. Дрогобич: Коло, 2009. 224 с.
6. Комар В.П. Спортивні споруди та обладнання. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/>
8. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни Спортивні споруди та обладнання (для змішаної форми навчання) / В.С.Молотильнікова – Миколаїв, МНУ ім.В.О.Сухомлинського, 2023. - 73 с.
9. Міщак О.І., Омельченко О.С. Збірник лекцій з дисципліни «Спортивні споруди та обладнання».– Дніпропетровськ: ПФ «Стандарт-Сервіс», 2015.-80с. URL: <http://infiz.dp.ua/misc-documents/repozit/ZO-A1/A1-0000-23-L1-15.pdf>
10. Решетило С. Спортивно–фізкультурні споруди та обладнання: навч. посіб. для студ. ВНЗ III–IV рівнів акредитації у галузі фіз. вих. і спорту / С. Решетило. – Л., 2010. – 103с.
7. Спортивні споруди та тренажерне обладнання: методичні вказівки / уклад.: С.М. Киселевська – Київ: КНУБА, Талком, 2023. – 30 с. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/68f0580e-4766-43a2-b021-950f58db975a/content>
8. Спортивні споруди і обладнання: навчальний посібник / Укладачі: Віктор Шаверський, Тетяна Скалій, Юлія Литвинчук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. – 140 с.
11. Фізкультурно-спортивні споруди і обладнання : навч.- метод. посіб. / Ю. В. Зайцева, І. В. Тараненко / за ред. Ю. В. Зайцевої. – Полтава : Сімон, 2020. – 96 с. [http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Зайцева\\_Тараненко.pdf](http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Зайцева_Тараненко.pdf)
12. Степанюк С.І., Ткачук В.П., Грабовський Ю.А., Городинська І.В., Коваль В.Ю. Сучасні технічні засоби та тренажери у фізичній культурі та спорті : навч.-метод. посібн. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня при викладанні вибіркових компонент освітньо-професійних програм: «Середня освіта (фізична культура)»; «Фізична культура та спорт» / С.І. Степанюк, В.П. Ткачук, Ю.А. Грабовський, І.В. Городинська, В.Ю. Коваль. – Херсон: Книжкове вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2022. – 84 с.

#### Допоміжна:

13. Зайцева Ю.В. Фізкультурно-спортивні споруди і обладнання: навч.-метод. посіб. / Ю.В. Зайцева, І.В. Тараненко / за ред. Ю.В. Зайцевої. – Полтава: Сімон, 2020. – 96 с
14. Концепція кооперованого використання шкільних спортивних споруд // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. 2008. № 15. С. 87-94.

15. Петрук Ю.О. Еволюція типів спортивних будівель та споруд // Містобудування та територіальне планування. 2013. Вип. 50. С. 537-541.

16. Решетило С. Спортивно-фізкультурні споруди та обладнання: навч. посіб. для студ. ВНЗ III-IV рівнів акредитації у галузі фіз. вих. і спорту. Л., 2010. 245 с.

17. Романенко С.С. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Спортивні споруди та обладнання». Одеса: Університет Ушинського, 2021. 24 с.

#### **14. Інформаційні ресурси:**

18. Бібліотека Київського національного університету будівництва та архітектури. URL:<http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn>

19. Національна бібліотека України ім. Вернадського, м. Київ, пр. Голосіївський, 3 URL:<http://www.nbuv.gov.ua>

20. Гігієнічні вимоги до місць занять фізичною культурою в школі URL:[https://otherreferats.allbest.ru/life/00010046\\_0.html](https://otherreferats.allbest.ru/life/00010046_0.html)

21. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів URL:<http://www.liuchazosh.if.sch.in.ua/Files/downloads/>

22. Освітній сайт Київського національного університету будівництва та архітектури. URL:<https://org2.knuba.edu.ua/>

23. Перелік спортивного інвентарю та обладнання для шкіл (МОН 18.02.2020) URL: <https://nus.org.ua/news/mon-rozrobylo-typovyj-pereliksportyvnoho-inventaryu-ta-obladnannya-dlya-shkil/>

24. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. URL: <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2>

25. <http://surl.li/qjxey>